

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 3. Tribulationes ferendi Motivum: Inevitabilis necessitas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

Ponam eam desertam; non putabitur, & non seditur; & ascendent vepres, & spina. Isa. 5. 6. Quemadmodum, qui vineam putant, altringunt ejus vites, & externè continent; ut majori cum temperamento procedat ad perferendos utiles fructus: ad eundem modum contingit animæ assiduitate tribulationum incurvatæ; quodammodo in se contrahitur, sèque humiliter demittit; atque ad diligentiorum custodiam retrahitur. E contrario anima, quæ indulgenter, ac remissè, vivere finitur; perinde atque vinea quadam neglecta luxuriat, & sylvescit. S. Basilus M. apud Ramirez. in ep. 3.

Tritura mea, & filii areæ meæ. Isa. 21. 10. Tritura idem est, quod filij areæ, putà frumentum, & grana trituratione in areâ excussa. Ità vocat, ut ait S. Hieron., Jerusalem, & Judæos; qui ab Assyriis, & Chaldæis, fuerant trituri, calyati, & attriti. Moraliter hic, & Jerem. 51. 33., & sæpe alibi, tritua vocatur tribulatio; tribulatio enim dicta est à tribula; quati segetes tribulantur ut grana excutiantur. Disce, quàm sit utilis tribulatio: quæ facit nos filios areæ Dei; dum nos à paleis secerat; ut dicamus cum S. Ignatio M. frumentum Dei sum; dentibus bestiarum molar, ut panis Christi mundus inveniat. Cornelius hic.

Gradiar super eam, succendam eam pariter. Isa. 27. 4. Quòd parum fructificat in prosperitate: vel, ego faciam eam fructificare in adversitate. Et tangit consuetudinem quarundam regionum: in Alverina enim in aliquibus locis, ità quondòque multiplicantur vineæ, quòd quasi in sylvas degenerent: & tunc homines comburunt eas; & optimè fructificant. Hugo Car. in Ps. 79.

Ex Novo, Patribus, & aliis.

Venient ab oriente, & occidente &c. Luc. 13. 29. Per Orientem designatur ortus Nativitatis; per Occidentem occasus mortis; per aquilonem, qui est ventus durissimus, duritia adversitatis; per austrum favor, & lenitas prosperitatis. - Ab aquilone veniunt, qui, necessitate urgente, vel adversitate monente, compunguntur; & redeunt ad salutem; de quibus ait Salvator. Luc. 14. 23. *compelle intrare.* Dion. Carthus. hic.

Scientes, quòd tribulatio patientiam operatur. Rom. 5. 3. Notat Hugo Card. Paulum hic innuere, patientiam esse velut terram fructiferam, quam tribulatio operatur, id est, colit, arat, exercet; ut fructum ferat meritum: eò sensu, quo Gen. 2. 15. Adam dicitur positus in paradiso, ut operaretur illum. Cornelius hic.

Misit saccum suum acutum in terram, & vindemiarit vineam terræ. Apoc. 14. 19. Mala, quæ Deus hominibus immittit, sæpe cum putatione vitis comparantur. Rationem dat Clem. Alex. l. 6. Strom., qui putat vitem, licet specietenus videatur malum moliri contra vineta; bono ipsorum imprimis consulit: nam si luxuriari sinatur, sylvescit vitis. Pinna

Polyanth. Sac. Tom. II.

Eth. 139. vinea, dum jugatur, erigitur: & recisa non minuitur, sed augetur. Ità sancta plebs; dum ligatur, exuitur; dum humiliatur, attollitur; dum reciditur, coronatur. S. Ambros. in Luc. 20.

Animus, nō ærumnarum prius, miseriarum, discriminum, quasi quādam conspersus nive sit; nequaquam se induit in florem; aut fructificat. B. Theodoretus Studita f. 68.

Dum nos omnipotens Deus molestiis exerceri permittit, atque ad melioris vitæ statum, interveniente tristitiâ, provehit; mirò consilio super futuram frugem gelu, & glaciem, gignit: ut electus quisque in hac vita, tanquam in hyeme, adversa ventorum, & frigorum, toleret: & velut in æterna serenitate postmodum fructus, quos hic conceperit, demonstret. S. Gregor. mor. l. 28. c. 15.

Mos est Deo, ut non liberet à periculis viros virtute claros; neque à tentationibus liberet: sed in ipsis tentationibus tantam suam declaret virtutem; ut tentationes ipsæ eis fiant occasio lætitiæ magnæ. S. Chrysost. hom. 62. in Gen.

Dum cernis, arborem nucis percussioibus sic fecundiorum, quod & in olea quidam experti sunt; discis, afflictiones utiles esse ad pietatis fructus ferendos. Sic, cum cernis, vitem, quæ sylvescere permittitur, minùs aptam esse ad uvas producendas; doceris, hanc terrenarum rerum nimiam copiam impedimento esse, quòd minùs in Evangelica præcepta planò gradu ingrediamur. Ildorus Clar. l. 1. orat. 56.

sinè causâ veteres sapientes sinxerunt, solem pasci aquis amaris, lunam verò dulcibus; quia justus amara quærit, afflictionibus delectatur; stultus verò voluptates, & dulcia, appetit. Diez Patientia.

Globus. Lem. *Percussus elevor.* Picinelli. Rosa inter cepas. Lem. *Fragrantior.* Idem.

§. III.

Tribulationes ferendi

Motiva

Inevitabilis necessitas.

Collocavit Dominus ante paradisum & flammam gladium. Gen. 3. 24. Ad quid? nam, ejecto Adamò, nullum legimus, qui illuc proficisci cogitaret: nec locus modò certus est, ubi paradisus fuerit. Voluit Dominus ostendere; non debere nos petere reditum ad paradisum terrestrem, post peccatum. Quid erat in paradiso? frigore, fame, mœrore, labore, dolore, carere. Et nō iterum revertamur ad hoc inquirendum; cum contrarium nobis in pœnam peccati datum sit; idèò tantam custodiam ad paradisum collocat: quia voluntas Dei est, ut continuò agamus pœnitentiam. Diez conc. 2. in festo S. Jacobi.

Misit eos in carcerem principis militum. Gen. 40. 3. In eodem simul carcere ærumnas tolerant duo, qui peccaverunt, eunuchi; & Joseph innocens: ut scias, in hac vita neminem posse sinè cruce vivere. In monte Calvaria duo latrones, & Jesus innocens. Alvarez Illustr. 128.

lii i i

Domine

*Domine Deus virtutum! quousque irasce-
ris super orationem servorum tui?* Plal. 79. 5.
Id est, quousque durissimè tecum ages? nun-
quam me malorum expertem facies? Respon-
det versu sequenti ad suum solatium: *cibabis
nos pane lacrymarum, & potum nobis da-
bis in lacrymis, in mensura.* q. d. cur de-
recto tribulationes? quæ mihi sunt pro cibo,
& potu. Sicut enim vita corporis cibo, & po-
tu, sustentatur; sic vita Spiritus æruminis.
Pinna Ethol. 10.

*Pater! in manus tuas commendo spiri-
tum meum.* Luc. 23. 46. Tres in loco eodem,
& horâ eadem, crucifixi: innocens unus, vi-
delicet Christus; alter poenitens latro bonus;
tertius obliuatus in peccato, latro malus. Hinc
colligimus, neminem in hac vita sine cruce pos-
se vivere. Bellarminus. l. 1. de 7. Verb. Chr. c. 7.

Scio tribulationem tuam. Apoc. 2. 9. Hu-
go Card. q. d. Salvator: *tuam*, quæ tibi com-
petit ex natura corrupta. Job. 14. 1. *Homo
natus de muliere brevi vivens tempore
repletur multis miseriis.* Quasi homo in hac
mortalis vita nil tam suum, nihil tam propri-
um habeat, quàm tribulari. Ramirez in ep. 2.

In parabola feminis post cespitem arefacti
persecutionum figurat ardorem. Tertull. l.
contra Gnost. Ferunt, regionem quandam fe-
rarum omnino expertem esse: nam id de Creta
memoriæ proditum est. Aliam rursus esse,
quæ nullis nivibus conspergatur. At nemo est
mortalium, qui gloriari possit; se hujus vitæ
laborum, & ærurnarum, expertem è vita
discessisse. S. Gregor. Naz. Carm. de humana
vita.

Quemadmodum fieri nequit, ut aliquis su-
per terram effugiat hunc aërem; ita impossi-
bile est homini, quamdiu in hoc Sæculo est,
tribulationibus, atque molestiis, non tentari.
S. Ephrem. adh. 4. ad Novitium Monachum.

Tribulationes præsentis sunt tributum, ad
quod solvendum natura est obligata. Idiota
l. 2. contempl. c. 1.

Si homini videtur dura via virtutis, quia
continuo oportet nos pugnare adversus diabo-
lum, & Carnem, & Mundum; recordetur,
quod, quamcunq; elegerit vitam, etiam secun-
dum Mundum; multa illi adversa, tristia, in-
commoda, laboriosa, patienda sunt. Idem
Regula 1.

§. IV.

Tribulatio honorifica, magnificien- da, pretiosa.

Num. 1.

Figura, & Symbola.

Nè appropies huc. Ex. 3. 5. Imaginem labo-
rum, & ærurnarum, populi Israelis in Æ-
gypto, ut ait Philo, & Theodoretus; seu, ut
mavult Hieron. cruciatum, persecutionum,
nascentis Ecclesiæ, protendens Dominus, flam-
mantem rubrum ostendit. Rem, ut propius
videret Moyses, accedebat. Et ecce vox: *nè
appropies huc &c.* Cur jubetur caleos tollere?
Theodoretus q. 7. ut religiosiorem hac ratione

Moysen redderet: quia ex divinitate pollent spi-
ritus, crux, dolores: qui debeant tantâ pene reve-
rentiâ, & religione excipi, quanta augustissima
Sacramenta. Bæza t. 1. l. 4. c. 1. §. 5.

*Ad dexteram Orientis calamitates meæ
illico surrexerunt.* Job. 30. 12. Gilbertus
Abb. l. 38. in Cant. jure ventum illum dex-
trum vocavit, qui nihil ei quaesivit finistrum
inferre: quia etiam coronæ gloriæ viro iusto
comportavit augmentum; quando virtus pro-
bata enituit, & quando provocata excrevit.
Dextrane fuit illa dolorum cingeries? impe-
tus Chaldaeorum contra greges? ruina filio-
rum? Omnia dextra, omnia ad dexteram Chri-
sti illum impulerunt. Sylveira in Apoc. 1. 9.

Lava ejus sub capite meo &c. Cant. 2. 6.
Id, quod prius æstimat, & de se lætabunda ja-
ctat, lava est sponsi? à lava omne metuumdum
procedit: illinc rigor, & verbum asperum to-
nabit: illic maledicti constituentur. Sed ser-
vo DEI in Mundo omnia fausta. Idem ibi-
dem.

*Progressus pusillum procidit in faciem
suam.* Matth. 26. 39. Cum tribularis, sic
te compara, quasi sanctissima contrectes. S.
Anselmus hic: procidit in faciem suam: ut
humilitatem mentis ostenderet habitu corpo-
ris; & patrem humilationem eos doceret, qui-
bus eadem Passio immineret. Discute modò;
quò te componas affectu, ad ærurnas exci-
piendas? an eâ desperatione, quâ ignavi immi-
nentia mala formidant? an velut nocentissimi
rei supplicia deprecantes? an verò ut fidelis Chri-
sti assccla, prostratus humi reverenter, & hu-
militer, suscipit sacramenta. S. Gregor. Naz.
orat. in S. baptisma: Præclare nobiscum agere-
tur, si humeros sanctitate imbuerimus, ac pur-
gaverimus; ut Christi crucem tollere queant,
non quibuslibet humeris facile tollendam. Ut
pectus, animusque, purgari, & sanctitate pa-
rari, jubetur, ad corporis, & sanguinis, Do-
minici sacramentum excipiendum: sic hume-
ri parentur necesse est; ut laboris cruciformis,
& ærurnarum, excipiat sacramenta. Bæza
t. 1. l. 4. c. 1. §. 5.

Linum de terra natum, multis attritum
pressuris ad nivei candoris honorem, & levem
subtilitatem, pervenit. Grossum, & inglo-
rium, è terra confurgit; sed inter manus præ-
mentium opificum subtiliatur, & candescit.
Tribulationem ergo Domini in lineo corpo-
rali advertimus. Rupertus offic. l. 2. c. 23.

Jacent duo lapides in artificis officina: alter,
quò sterni pavementum debet, vix ferrò fri-
getur: alter verò qui effingi debet in Christi si-
mulachrum, tunditur, inciditur, diu torqué-
tur: nec superficiem solum scalprum evadit;
sed in viscera mergitur saxi, & nihil non vul-
nerat. Verum, qui non diu tortus est, pe-
dibus proterendus exponitur: qui diu vexa-
tus, locatur in aris, auto vestitur, gemmis
coronatur, thure colitur. Oliva l. 9. Strom.
§. Erat quidam mendiculus,

Num. 2.